

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ដំណិតកម្ម គ្រប់វិស្វកម្មស្រូវដេញទឹក និង គ្រប់វិស្វកម្ម

ការផ្សាយរបស់ក្រុមការងារផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកវិទ្យាកសិកម្ម
កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម ASDP, ADB

Loan 2022-CAM(SF)

ឆ្នាំ 2010

នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា
កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម ASDP, ADB

Loan 2022-CAM(SF)

ឆ្នាំ 2010

ផលិតម្មពូជស្រូវស្រាលប្រដេញទឹក ឬស្រូវព្រាំង

I. សេចក្តីផ្តើម

ស្រូវជាដំណាំស្បៀងមួយសំខាន់សម្រាប់ប្រជាជនកម្ពុជា ដែលចូលរួមចំណែកក្នុងផលិតផលក្នុងស្រុកនៃផលិតផលដំណាំប្រមាណ ៤៥ % ។ ចាប់ពីឆ្នាំ ១៩៩៦ មក កម្ពុជាមានសល់ស្រូវសម្រាប់នាំចេញ ជាក់ស្តែងផ្ទៃដីដាំស្រូវបានកើនឡើងពី ២.៣៧ លានហិកតា ដោយទិន្នផលស្រូវ ២.១ តោន/ហិកតា នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៤ បានកើនឡើងដល់២.៦១ លានហិកតា ដោយទទួលបានទិន្នផលស្រូវ ២.៧៤ តោន/ហិកតានៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ កន្លងទៅនេះយើងសម្រេចបានផលស្រូវសរុបប្រមាណជាង ៧.១៧៥ លានតោន ដោយយើងមានសល់ស្បៀងកម្រិតជាតិ ៣.១៦៤ លានតោនស្រូវ ស្មើនឹង ២.០២ លានតោនអង្ករ (ក្រសួងកសិកម្ម ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩) ដំណាំស្រូវនៅកម្ពុជាចែកចេញជា ៤ ប្រព័ន្ធក្សេត្របរិស្ថានគឺ ទី ១ ស្រូវស្រែទំនាបពឹងដោយរបបទឹកភ្លៀងដែលផ្ទៃដីប្រមាណ ២.១ លានហិកតា ទី២ ស្រូវឡើងទឹកមានផ្ទៃដីប្រមាណ ៩៥.១០០ ហិកតា ទី ៣ ស្រូវចំការមានផ្ទៃដី ៥២.២៩០ ហិកតា និងទី៤ ស្រូវប្រាំងមានប្រមាណ ៣៣៤.៧៩០ ហិកតា ។ នៅកម្ពុជាផ្ទៃដីស្រែទំនាបពឹងដោយទឹកភ្លៀងមានប្រមាណ ២.១ លានហិកតា ឬ ៩៣ % នៃផ្ទៃដីដាំដុះនៅរដូវវស្សាមានប្រមាណ ២.៥០ លានហិកតា(ស្ថិតិកសិកម្ម ក្រសួងកសិកម្ម ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៩)ដែលបានដាំដុះគ្រប់ខេត្តទាំងអស់នៅកម្ពុជា ។ ស្រូវប្រភេទនេះត្រូវបានដាំដុះនៅលើប្រភេទដីផ្សេងៗគ្នាហើយដោយផ្អែកទៅតាមរយៈពេលនៃការលូតលាស់ ឬនៅពេលចេញផ្កា ដោយចែកប្រភេទពូជស្រូវជាបីប្រភេទសំខាន់ៗគឺ ប្រភេទពូជស្រូវស្រាល(ស្រូវកណ្តាល និងស្រូវធ្ងន់ ។ នៅក្នុងឆ្នាំ

២០០៨ ផ្ទៃដីដាំដុះស្រូវមានប្រមាណ ៥២៧.០០០ ហិកតា ស្រូវកណ្តាលមាន ១.០៣ លានហិកតា និងស្រូវឆ្នងមាន ៥៤៦.៤៦៤ ហិកតា ។

ក្នុងបរិការណ៍នេះ ក្រោមការជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រពីធានាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ADB និងមានកិច្ចសហការពីវិទ្យាស្ថានស្រូវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា CARDI នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម បានរៀបចំបោះពុម្ពកូនសៀវភៅផលិតកម្មស្រូវស្រាល ប្រដេញទឹក និងស្រូវប្រាំង ដែលមានពូជស្រូវសែនពិដោរ អ៊ីអិកេស អ៊ីអិកេ ៦៦ អ៊ីអិកេ ៧២ គ្រូ រហាត់ ជលសារ រំពេរ និងពូជស្រូវប្រាមណ៍ ក្នុងគោលបំណង លើកស្ទួយ និងជួយដល់ប្រជាកសិករដែលប្រកបការងារដាំដុះដំណាំស្រូវជាមូលដ្ឋាន ឲ្យមានជីវភាពធូរធារតាមរយៈការបញ្ចូលបច្ចេកវិទ្យាកសិកម្មតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ សាធារណៈ ។

អត្ថបទ និងរូបភាពដោយវិទ្យាស្ថានស្រូវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា

ពូជស្រូវសែនពិដោរ អ៊ីអិកេស អ៊ីអិកេ ៦៦ អ៊ីអិកេ ៧២ គ្រូ រហាត់ ជលសារ រំពេរ និងពូជស្រូវប្រកាសណា ជាពូជស្រូវស្រាល (អាយុកាលខ្លី) ក្រអូប និងមិន ប្រកាន់ដុំដែលបានធ្វើការរំដោះ និងផ្សព្វផ្សាយដោយវិទ្យាស្ថានស្រូវជ្រាវ និង អភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា នា ខែមេសា ឆ្នាំ ២០០២ ។ បច្ចុប្បន្ន ពូជស្រូវទាំងនេះ បាន និងកំពុងរីកសាយភាយនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយពូជស្រូវនេះ

ផ្តល់នូវទិន្នផលខ្ពស់ មានក្លិនក្រអូប គុណភាពអង្ករ ល្អមានភាពថ្លាវៃវែងរលូន និងប្រយោជន៍គ្រប់គ្រាន់ ទៀតផង។ ជាពិសេសទៅទៀត ជាពូជដែលមាន ប្រភេទអង្ករមានតំលៃខ្ពស់នៅលើទីផ្សារជាតិ និង អន្តរជាតិ។

II. លក្ខណៈពិសេសរបស់ពូជស្រូវ អ៊ីអិកេស អ៊ីអិកេ ៦៦ អ៊ីអិកេ ៧២ គ្រូ រហាត់ ជលសារ រំពេរ និងពូជស្រូវប្រកាសណា

ដោយសារពូជស្រូវទាំងនេះ ជាពូជមិនប្រកាន់

រដូវ ដូចនេះពូជនេះអាចចេញផ្តាច់បានគ្រប់ពេលវេលា ដរាបណាលើក្នុងខណ្ឌ ដាំដុះ អំណោយផល ។ អាស្រ័យដោយហេតុផលខាងលើនេះ ទើប ពូជស្រូវសែនពិដោរ អ៊ីរីកេស អ៊ីរីកេ ៦៦ អ៊ីរីកេ ៧២ គ្រូ ហាត់ ជលសារព័ទ្ធ និងពូជស្រូវប្រាសាទណ៍ អាចដាំដុះនៅដើមរដូវវស្សា (ដំណាំទីមួយនៃរដូវ ឬស្រូវដើមរដូវ) ក្នុងរដូវវស្សា (ដំណាំទីពីរនៃរដូវ) ឬរដូវវស្សា (ស្រូវប្រដេញទឹកដំណាំចន្លោះរដូវវស្សា និងរដូវប្រាំង) និងលក្ខខណ្ឌប្រាំងស្រោចស្រព។ ប្រភេទពូជស្រូវស្រាលនេះមានអាយុកាលចាប់ ពីថ្ងៃសាប រហូតដល់ថ្ងៃប្រមូលផលពី ១១០ - ១២០ ថ្ងៃ។ កំពស់ដើមរបស់ពូជនេះ ប្រែប្រួលពី ៩៥ - ១១០ ស.ម និងចំនួនដើមបែកគឺចាប់ពី ៥ - ២០ ដើមក្នុង មួយគុម្ព ។ ចំនួនគ្រាប់ក្នុងមួយកូរមានចាប់ពី ១១០ - ១៧០ (គ្រាប់ និងមានប្រវែងក្នុង ២០ - ៣០ ស.ម ។ រីឯទិន្នផលរបស់វាវិញ គឺអាចទទួល បានចាប់ពី ៣.៥ តោន ទៅ ៥.៥ តោនក្នុងផ្ទៃដីមួយហិកតា។

III . បច្ចេកទេសដាំដុះ

១. ការជ្រើសរើសពូជ

- ប្រើប្រាស់គ្រាប់ពូជដែលសុទ្ធជ្រូ និង មានអត្រាដំណុះខ្ពស់ ។
- កំរិតបរិមាណ គ្រាប់ពូជចាំបាច់ ៣០ - ៥០ គ.ក្រ ក្នុង មួយហិកតា សំរាប់ស្រូវសន្លុង និង ៨០ - ១២០ គ.ក្រ ក្នុងមួយហិកតា សំរាប់ស្រូវពង្រួស។
- ទីសំណាប ត្រូវធ្វើនៅជិតប្រភពទឹក តែត្រូវឆ្ងាយពីម្លប់ឈើ ឬ កន្លែង មានភ្លើងអគ្គីសនីដើម្បីចៀសវាងការបំផ្លាញពីសត្វល្អិត ចង្រៃ។
- ផ្ទៃដីសំរាប់សាបគឺ ១ គ.ក្រ ក្នុងផ្ទៃដី ១៥ - ២០ ម៉ែត្រការ៉េ ។
- ជាការល្អគួរស្ទង់សំណាបដែលមានអាយុ ២០ - ២៥ ថ្ងៃ ហើយក្នុង ១ គុម្ព ២ - ៣ ដើម ក្នុងចន្លោះ ២០ ស.ម x ២០ ស.ម។
- គួររៀបចំដីរោមប្រាសាទល្អមុនស្ទង់។ ការគួររាស់ គួរតែធ្វើរោមប្រាសាទ ២-៣

រៀបរៀងដោយនាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

សារណាការស្ត្រ ។ បេសសស្រែយេធនវាចបណ្តោយកម្រាស់ ពេលស្រូវបេកគុម្ពត្រូវ
បញ្ចេញទឹកនេសាទរស់ពីក្នុងស្រែក្នុងរយៈពេល ២ - ៤ ថ្ងៃ រួចទើប បញ្ចូលទឹក
ឡើងវិញ ដើម្បីធ្វើនេសាទស្រូវកាន់តែបែកគុម្ពល្អ

២. ការរៀបចំថ្នាលសំណាប និងគ្រាប់គ្រងសំណាប

- ជ្រើសរើសដីធ្វើថ្នាលសំណាបឱ្យជិតប្រភពទឹក ហើយជាដីស្រែដែលរៀប
ស្មើល្អ និងមានដីជាតិបង្កូរ ទៅល្អ និងគួររាស់ឱ្យបានពីរទៅ៣ដងរួចគ្រប់ដីឱ្យរាប
ស្មើ និងប្រើដីធម្មជាតិឱ្យបានច្រើន ។

- ថ្នាលសំណាបអាចរៀបចំជាថ្នាក់ទឹក ឬជាថ្នាលគោក តាមស្ថានភាពជាក់
ស្តែង (តែជាទូទៅកសិករនិយមថ្នាលទឹកដោយប្រើគ្រាប់ពូជសុទ្ធល្អ ដែលមាន
ដំណុះគ្រាប់ពី ៩០% ទៅ ៩៥ % ហើយត្រូវតែគ្រាប់ស្រូវ ២៤ ម៉ោង និងផ្លាស់
ពី២៤-៤៨ ម៉ោង ដើម្បីឱ្យគ្រាប់ស្រូវដុះពន្លកល្អ ។ ថ្នាលសំណាបត្រូវលើកជាន់

តូចៗកម្ពស់ពី ១០-២០ ស.ម ទទឹងខ្នងរង ១ ម៉ែត្រ និងបណ្តោយរង ១០ ម៉ែត្រ អាចសាបគ្រាប់ជាជួរ ឬ ព្រោះគ្រាប់ដោយប្រើពូជពី ១៥ ទៅ ២០ គក្រ សំរាប់ ស្ទង់ ១ ហិកតា ឬ សាប ១ គក្រ ក្នុង ១០ ម៉ែត្រការ៉េ ឬ មួយរង ព្រោះឲ្យស្តើងដើម្បីឲ្យសំណាបផ្លោសល្អ ។

-ត្រូវថែទាំផ្ទាល់សំណាបជាប្រចាំ រក្សាទឹក និងការពារសត្វល្អិតបំផ្លាញ ដូចជាពពួកមមាចន្ទោត មមង (ទ្រីប) ដង្កូវបំពង់កាត់ស្លឹក និងដង្កូវហ្លួងជាដើម អាស្រ័យសំណាបអាចត្រឹម ១៥-២០ ថ្ងៃអាចដកទៅស្ទង់ តែត្រូវដកភ្លាមយកទៅ ស្ទង់ភ្លាមក្នុងថ្ងៃតែមួយ ។

៣. ការរៀបចំស្រែសន្ទូង និងការស្ទង់

-ស្រែរៀបចំដីស្រែឲ្យបាន ២ ទៅ ៣ ដង ដោយក្នុងដាស់ដី ១ ដង ក្នុង រាល់ ១-២ ដង នៅមុនពេលស្ទង់ និងរាល់គ្រប់ដីស្រែឲ្យរាបស្មើល្អ និងលើកភ្លឺ

ស្រែឲ្យបានចំ ខ្ពស់ និងជាប់ល្អ វាយស្រួលគ្រប់គ្រងទឹក ។ ស្ទង់ ១ ដើម ទៅ ៣ ដើមក្នុង ១ គុម្ព ជាជួរ ឬ ធម្មតា(ជាមុំចង្ក្រាន) ដោយចន្លោះ ២៥ ស.ម ខ ២៥ ស.ម ឬស្ទង់ ២០គុម្ពក្នុង ១ ថ្ងៃត្រូវការស្ទង់ជាជួរជាការអនុវត្តប្រសើរមួយ គឺ វាយស្រួលក្នុងការថែទាំសន្ទូង ។ ត្រូវធ្វើការជួសសន្ទូងចំពោះគុម្ពណាដែលបាត់ ក្រោយពេលស្ទង់ពី ៥ ទៅ ៧ ថ្ងៃ ។

ពូជស្រូវ អីអី ៦៦ និង ពូជស្រូវសែនពិដោរ

អត្ថបទ និងរូបភាពដោយវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា

៤. ការប្រើប្រាស់ដី

-ប្រើប្រាស់ឲ្យបាន ៣ ដងនៅក្នុងរយៈពេលលូតលាស់របស់ដំណាំស្រូវគឺ ប្រើដីទ្រាប់ប្រាតមុនពេលស្ងួត ១ ដង និងប្រើដីបំប៉ន ២ ដង គឺ : នៅក្រោយពេលស្ងួត ៣០ ថ្ងៃ ប្រាចម្តង និងនៅពេលស្រូវកំណក់ណើតក្នុង ឬស្រូវមុនដើម ១ ដង

-ប្រើដីទ្រាប់ប្រាតនៅមុនពេលស្ងួត ១ ថ្ងៃ ឬនៅពេលជាមួយស្ងួត ដោយ គួរ និងរាស់ជីកប់ទៅក្នុងដី ។ ប្រើដីទ្រាប់ប្រាតនៅលើដីល្បាយខ្សាច់គឺ ជីកំប៉ុស្ត ពី

ការបាចដីបំប៉នលើពូជស្រូវនៃសេនពិដោរ និងពូជស្រូវអិអិរ កេសរ

៥ ទៅ ១០ តោន (តាមលទ្ធភាពរកបាន) និងដីដេ. រទា. ប៉េ ចំនួន ៥០ គក្រ និង ដីប៉ូតាស្យូមក្នុង ៥០ គក្រក្នុង១ ហិកតា ។

-ប្រើដីប៉េលើកទី ១ នៅក្រោយពេលស្ងួត ៣០ ថ្ងៃ នៅក្នុងដំណាក់កាល បែកគុម្ព ដើម្បីជួយឱ្យស្រូវបែកដើមច្រើនដោយប្រើជីរ៉ុយរ៉េង២២ គក្រ ក្នុង ១ ហិកតា ។

-ប្រាចលើកទី ២ ក្នុងដំណាក់កាលស្រូវកើតកូន ឬ មុនដើម ដើម្បីឱ្យស្រូវ មានកូនរឹង មានគ្រាប់ច្រើន និងស្រូវដាក់គ្រាប់ពេញល្អ ដោយប្រើជីរ៉ុយរ៉េង ២២ គក្រ ទៀត ក្នុង ១ ហិកតា ។

IV . ការថែទាំ

- ត្រូវចុះពិនិត្យស្រែ និងតាមដានការលូតលាស់របស់ដំណាំស្រូវជារបចាំ ក្រោយពេលស្ងួតរួច ។ ត្រូវធ្វើការជួសជុលស្រូវនូវគុម្ពណាដែលបាត់ ក្រោយពេល ស្ងួតពី៥ ទៅ ៧ ថ្ងៃ និងថែទាំទឹក ប្រោចស្មៅ និងត្រួតពិនិត្យប្រជាករកត្តាចង្រៃ ផ្សេងៗដូចជា សត្វល្អិត ជំងឺ ស្មៅចង្រៃ និងសត្វល្អិតមានប្រយោជន៍នៅក្នុងស្រែ ជាប្រចាំ ។ ជពិសេសត្រូវតាមដានវត្តមានសត្វល្អិតបំផ្លាញសំខាន់ ដើម្បីមានវិធាន

រៀបរៀងដោយនាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

ការការពារ និងកំចាត់ តាមវគ្គលូតលាស់របស់ដំណាំ(ស្រូវដូចជាក្នុងដំណាក់កាល
លូតលាស់ (សន្ទូង) មាន មមានឆ្នោត ដង្កូវបំពង់កាត់ស្លឹក ដង្កូវស៊ីរ៉ូងដើម ដង្កូវ
ហ្នឹង។ល។ ដំណាក់កាលដាក់ទឹកដោះ មានដង្កូវមូរស្លឹក (ស្រីង កណ្តុរ និងសត្វចាប
ជាដើម។

-ត្រូវរក្សាទឹកឲ្យមានក្នុងស្រែជាប្រចាំតាមកំរិតកម្ពស់ ៥ ទៅ ១០ ស.ម
រហូតដល់ស្រូវទុំស្លាបសេក ជាពិសេស នៅដំណាក់កាលស្រូវកកើរកួរ ឬមូរដើម
រឹងភ្លឺស្រែក៏ត្រូវមានសភាពជាប់និងជិតល្អ ។

-ត្រូវធ្វើការជួសសន្ទូងនូវគុម្ពណាដែលបាត់ ក្រោយពេលស្ទូង ។

V. ការប្រមូលផល

- ត្រូវធ្វើការច្រូតកាត់នៅរវាង ៣០ - ៣៥ ថ្ងៃបន្ទាប់ពីស្រូវហាលផ្កាស្រុះ ឬពេលដែលប្រមាណ ៨៥ ភាគរយ នៃគ្រាប់ស្រូវទុំ។
- ត្រូវហាល ២-៣ ថ្ងៃដើម្បីបន្ថយសំណើមនៅក្នុងគ្រាប់អោយនៅ ១៤ ភាគរយមុននឹងទុកជាការល្អ។ សូមយកគ្រាប់ស្រូវមកខាំដើម្បីកំណត់បើគ្រាប់ស្រូវនោះបាក់គឺមានន័យថាគ្រាប់ស្រូវស្អុតល្អ។
- ពូជត្រូវច្រកទុកនៅក្នុងប្រាង្គក្រចៅ ជាការប្រសើរ។
- ការទុកដាក់ពូជត្រូវមានកំណល់ មិនត្រូវដាក់ប្រាង្គក្រចៅផ្ទាល់នឹងឥដ្ឋទេ។
- ត្រូវសរសេរឈ្មោះពូជ និង ថ្ងៃខែច្រូតកាត់ដាក់នៅលើប្រាង្គ ។

